

Fővárosi Törvényszék

A határozat száma:	103.K.703.620/2024/10.
A felperes:	Békés Vármegyei Központi Kórház (5700 Gyula, Semmelweis u. 1.)
A felperes képviselője:	dr. Varga István ügyvéd (5900 Orosháza, Táncsics Mihály u. 18.)
Az alperes:	Közbeszerzési Hatóság Közbeszerzési Döntőbizottság (1026 Budapest, Riadó utca 5.)
Az alperes képviselője:	dr. Horváth Éva kamarai jogtanácsos
A per tárgya:	közbeszerzési ügyben hozott egyedi döntés (D.181/26/2024.) jogszerűsége

í t é l e t e:

A bíróság a keresetet elutasítja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 200 000 (kétszázezer) forint perköltséget.

A 30 000 (harmincezer) forint feljegyzett kereseti illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

Az ítélet alapjául szolgáló tényállás

- [1] A felperes 2017. május 19-éntámogatási kérelmet (a továbbiakban: Kérelem) nyújtott be az EFOP-2.2.19-17-2017-00105 azonosítószámú projektre. A megvalósíthatósági tanulmány szerint a Békés Megyei Központi Kórház Gyulai Járóbeteg Szakrendelő (a továbbiakban: Szakrendelő) felújítása során a következő munkák elvégzését tervezte: belső villamos hálózat szabványosítása, a közforgalmú vizesblokkok felújítása, a közlekedő terekben és folyosókon álmennyezet kiépítése, a falburkolatok és padlóburkolatok felújítása, a melegvíz- és szennyvízhálózat teljes cseréje, belső festési és vakolatjavítási munkálatok, villámvédelmi rendszer kiépítése. A megvalósíthatósági tanulmányhoz a BOZÓ-ARCHITECTURA Kft. (Kft. I.) által készített árazott költségvetés is csatolásra került. A költségvetés összege nettó 99.453.832 forint volt.
- [2] A Kérelem 2021. december 8-án pozitívan pozitív elbírálásban részesült, így a felújításra rendelkezésre álló fedezet nettó 99.453.832 forintban lett meghatározva. A felperes a projekt megindítása után – az eltelt 5 év során bekövetkezett építőipari árnövekedésre és az avuló infrastruktúra miatt időközben felmerült új szükségletekre tekintettel – a felújítás műszaki tartalmának módosítására irányuló igényt nyújtott be. Az új műszaki tartalom ezért a villamos hálózat és a vizesblokkok részleges felújításán túl kizárólag a beázással érintett tető szigetelésére terjedt ki. A projekt költségvetésében a felújításra rendelkezésre álló összeg nem módosult. A felperes a módosult műszaki tartalomra tekintettel 2022. április 21-én indikatív árajánlatot kért három gazdasági szereplőtől, köztük a PROSZERV Kft.-től (a továbbiakban:

Kft. II.). A határidő lejártáig egyedül a Kft. II. nyújtott be indikatív árajánlatot, melynek összege nettó 99.453.832 forint volt.

- [3] A felperes 2022. június 15-én a Közbeszerzési Értesítő 2022/115 számában KÉ-11464/2022. iktatószám alatt közzétett ajánlati felhívásával a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvény (a továbbiakban: Kbt.) Harmadik Részében foglalt, a Kbt. 112. § (1) bekezdés b) pontja szerint nyílt közbeszerzési eljárást indított az „EFOP-2.2.19 átalakítás, felújítás” építési beruházás tárgyában.
- [4] Az ajánlati felhívás (a továbbiakban: Felhívás) II.1.4) és II.2.4) pontjaiban foglaltak szerint „a kivitelezési szerződés tárgya a Szakrendelő épületének részleges felújítása az EFOP-2.2.19-17-2017-00105 – »Járóbeteg szakellátó szolgáltatások fejlesztése a Békés Megyei Központi Kórházban« című projekt keretében.
Tervezett munkálatok köre: Az épület tetőszerkezetének víz és hőszigetelése a csapadékvíz elvezetéssel és az attika fal felújításával.
Az épület elektromos hálózatának felújítása szintenként, falon kívüli kábelcsatornák elhelyezésével, a szükséges területek elektromos vezeték cseréjével.
1. Teljes üzemi világítási hálózat korszerűsítése energiatakarékos LED-es fényforrással rendelkező lámpatestek felszerelésével. (Csak az üzemi világítást tartalmazza, a tartalékvilágítás nem része.)
2. Meglevő lámpatestek lebontása, szelektív hulladékkezelése.
3. Folyosói szakaszon gerinc erős – és gyengeáramú nyomvonalak kiépítése falon kívüli parapet csatornákkal minden szinten a későbbi helyiségbeállításokig. A gerinc nyomvonalak erősáram esetében a szinti elosztóberendezéseknél, gyengeáram tekintetében pedig a folyosói rack-szekrénynél indulnak. A gerinc nyomvonalak a folyosón elhaladnak a helyiségek előtt (faláttörés nélkül), így biztosítva a későbbi helyiségekbe történő csatlakozás lehetőségét.
4. FE-N és FE-G jelű főelosztó-berendezések cseréje, tűzeseti fő-kapcsolók kialakításával (leágazó vezetők cseréje nélkül).
5. EO jelű földszinti, E1 jelű I. emeleti, E2 jelű II. emeleti, E3 jelű III. emeleti, E4 jelű IV. emeleti szinti elosztóberendezések cseréje (leágazó vezetők cseréje nélkül).
6. Kiépített világítási rendszerek világítástechnikai felülvizsgálata jegyzőkönyv készítésével.
7. Kiépített erősáramú rendszerek áramütés elleni védelmének felülvizsgálata jegyzőkönyv készítésével.
8. Beépített FE-N és FE-G jelű főelosztó-berendezések darabvizsgálati eljárása, jegyzőkönyv készítésével.
9. Kiépített rendszerek villamos tervdokumentációjának elkészítése.
10. Megvalósulási tervek elkészítése, átadási dokumentumok összeállítása az elvégzett, fentiekben rögzített munkafolyamatokra vonatkozólag.
11. Ideiglenes villamos energia ellátás biztosítása a szinti elosztó berendezések cseréjének időtartamára.
Az épület fő erőátviteli és világítási rendszere cserére kerül vagyis a fő – és szinti alosztó-berendezések, lámpatestek. A helyiségek bejáratáig kiépítésre kerül az erős – és gyengeáramú gerinc nyomvonal-szakaszok falon kívüli parapetsatornák segítségével, melyekbe később könnyedén be lehet húzni a gerinc erős – és gyengeáramú vezetőköt, szükség szerint a projekt második részében új helyiségek kialakítása során. A cserélendő világító testek LED panelek, amelyek mennyisége a helység nagyságól és rendeltetésétől függően lesz meghatározva az érvényben levő szabványok szerint, a kivitelező által.
Az épületben megtalálható szintenkénti vizesblokkok átalakítása, a padlóban található szennyvízelvezetők átalakítása, cseréje, minden WC és Pisztoár, valamint a kézmosók cseréje. A WC fürkék részben K-fallal lesznek ellátva, a mellékhelyiségek fűtése is korszerűsítésre

kerül, a helyiségeken belüli strangok teljes mértékben cserére kerülnek. A helyiségek pipere tárgyakkal, köztük elektromos kézszáritóval kerülnek felszerelésre.

Ahol az átalakítások a szomszédos padlószerkezetekben sérülést okoznak azokat is helyre kell állítani.

Infó és telekommunikációs hálózat tekintetében csak a szükséges kábelcsatornák kerülnek kiépítésre.

Az érintett helyiségek és sérült falak vakolása, glettelése szükséges, de nem érinti a teljes épületet. A beruházással érintett terület 4170 m².

A közbeszerzés pontos tárgya, mennyisége részletesen az Eljárást megindító felhívást kiegészítő közbeszerzési dokumentumokban kerülnek meghatározásra.”

[5] A felperes a Felhívást meghaladóan az „Eljárást megindító felhívást kiegészítő dokumentáció” elnevezésű iratot (a továbbiakban: Dokumentum) is az érdeklődő gazdasági szereplők rendelkezésére bocsátotta. A Dokumentum a következő részekből állt: I. Útmutató az ajánlattevők számára; II. Szerződés-tervezet; III. Műszaki leírás; Külön mellékletben műszaki dokumentáció; IV. Formanyomtatványok.

[6] Az I. rész „Kiegészítő tájékoztatás-kérés az ajánlattétellel kapcsolatban” pontjában kifejtette, hogy

„az Eljárást Megindító Felhívással, illetve a Dokumentációval kapcsolatos kiegészítő tájékoztatások, pontosítások kizárólag írásban történnek, és úgy kerülnek megadásra, hogy azok minden ajánlattevő számára hozzáférhetőek legyenek, és ne sértsék az Ajánlattevők esélyegyenlőségét.

Ajánlatkérő feltételezi, hogy az Ajánlattevő részletesen tanulmányozza a Dokumentáció tartalmát és értelmezi azt. A számára nem egyértelmű kikötéseket, előírásokat és meghatározásokat illetően további tájékoztatást kérhet, és az így kapott válaszokat figyelembe véve állítja össze ajánlatát. Ennek egyedüli módja, hogy amennyiben az eljárást megindító felhívással, a Dokumentációval, a megvalósítandó feladatokkal stb. kapcsolatban az Ajánlattevőknek bármiféle kérdésük merül fel, azt írásban tehetik fel az Ajánlatkérő számára.

Ajánlatkérő valamennyi beérkezett kérdésre oly módon fog írásban válaszolni, hogy a kérdéseket (a kérdező személyének feltüntetése nélkül) és a válaszokat egyidejűleg hozzáférhetővé teszi valamennyi gazdasági szereplő részére, amely érdeklődését az eljárás iránt az Ajánlatkérőnél jelezte. Amennyiben a kérdések időbeni eltolódása miatt az Ajánlatkérő több kiegészítő tájékoztatást ad az gazdasági szereplők részére, azokat folyamatos sorszámozással látja el. [...]

A válaszlevelek, továbbá az Ajánlatkérő saját hatáskörében végzett pontosításai a Dokumentáció részévé válnak, így azok is kötelezővé válnak az ajánlattevők számára.

Ajánlattevő bármilyen formában kapott szóbeli információra, melyet Ajánlatkérő írásban nem erősített meg, ajánlatában nem hivatkozhat.

Ajánlatkérő helyszíni bejárást nem biztosít egyik ajánlati részben sem.”

[7] A III. részben megjelölte, hogy

„az épületnek a terület adottságait figyelembe véve, gazdaságos és ésszerű kialakításokkal a lehető legjobb módon kell megvalósítani az épület részleges belső felújítását, úgy, hogy az épület üzemeltetését, működtetését, a felújítás a lehető legkisebb mértékben zavarja.

A kivitelezés működő egységben történik csak részleges egységek leállítása lehetséges előre bejelentve.

A villamos szerelés új nyomvonalon történik, és rákapcsolása egyben kell megvalósuljon az új szintenkénti kapcsolószekrényekkel.

Teljes felújításra kerülnek a szintenkénti a közforgalmú vizesblokkok, új burkolatok, szaniterak beépítésével.

A lapos-tető szigetelésénél a vas tartószerkezetek rögzítőpontjait ki kell alakítani.

[...] Tervezett munkálatok köre: Az épület jelenlegi tetőszigetelése nem megfelelő állapotú, az épület lapostető szigetelése több helyen beázik, az évek során csak pontszerű javítások történtek, a beázások miatt az épület üzemeltetése nem biztonságos.

A fentiek miatt az épület lapostető szigetelése szükséges, víz- és hőszigetelése egyaránt, a csapadékvíz elvezetéssel és az attika fal felújításával. A beépítendő anyagokat az árazatlan költségvetés tartalmazza.

Az épület elektromos hálózata az építéskorinak megfelelő alumínium vezetőjű vezetékek és a jelenlegi terhelésnek megfelelő kapcsolószekrények felújítása szükséges (szintenként), falon kívüli kábelcsatornák elhelyezésével történik a szükséges területek elektromos vezetékek cseréje.

A helyszíni felmérés, valamint az anyag – és díjköltségek emelkedései alapján az alábbi munkafolyamatokat tartalmazza az árajánlat a villamos kivitelezésre vonatkozóan:

1. Teljes üzemi világítási hálózat korszerűsítése energiatakarékos LED-es fényforrással rendelkező lámpatestek felszerelésével. (Csak az üzemi világítást tartalmazza, a tartalékvilágítás nem része.)
2. Meglevő lámpatestek lebontása, szelektív hulladékkezelése.
3. Folyosói szakaszon gerinc erős – és gyengeáramú nyomvonalak kiépítése falon kívüli parapet csatornákkal minden szinten a későbbi helyiségebeállításokig. A gerinc nyomvonalak erősáram esetében a szinti elosztóberendezéseknél, gyengeáram tekintetében pedig a folyosói rack-szekrélynél indulnak. A gerinc nyomvonalak a folyosón elhaladnak a helyiségek előtt (falattörés nélkül), így biztosítva a későbbi helyiségekbe történő csatlakozás lehetőségét.
4. FE-N és FE-G jelű főelosztó-berendezések cseréje, tűzeseti főkapcsolók kialakításával (leágazó vezetők cseréje nélkül).
5. EO jelű földszinti, E1 jelű I. emeleti, E2 jelű II. emeleti, E3 jelű III. emeleti, E4 jelű IV. emeleti szinti elosztóberendezések cseréje (leágazó vezetők cseréje nélkül).
6. Kiépített világítási rendszerek világítástechnikai felülvizsgálata jegyzőkönyv készítésével.
7. Kiépített erősáramú rendszerek áramütés elleni védelmének felülvizsgálata jegyzőkönyv készítésével.
8. Beépített FE-N és FE-G jelű főelosztó-berendezések darabvizsgálati eljárása, jegyzőkönyv készítésével.
9. Kiépített rendszerek villamos tervdokumentációjának elkészítése.
10. Megvalósulási tervek elkészítése, átadási dokumentumok összeállítása az elvégzett, fentiekben rögzített munkafolyamatokra vonatkozólag.
11. Ideiglenes villamos energia ellátás biztosítása a szinti elosztó berendezések cseréjének időtartamára.

Összességében az épület fő erőátviteli és világítási rendszere cserére kerülne vagyis a fő – és szinti alelosztó-berendezések, lámpatestek. A helyiségek bejáratáig kiépítésre kerülnének az erős – és gyengeáramú gerinc nyomvonal-szakaszok falon kívüli parapetscsatornák segítségével, melyekbe később könnyedén be lehet húzni a gerinc erős – és gyengeáramú vezetőköt, szükség szerint a projekt második részében új helyiségek kialakítása során. A cserélendő világító testek LED panelek lesznek melyek mennyisége a helység nagyságól és rendeltetésétől függően lesz meghatározva az érvényben levő szabványok szerint, a kivitelező által.

Az épületben lévő szintenkénti férfi-női közforgalmú vizesblokkok felújítása történne, az elavult közel 30 éves burkolatok, szaniterak cseréjét kell elvégezni a mai kornak megfelelő

minőségben. A burkolat cseréssel a falazatban lévő gépészeti vezetékek is kicserélésre kerülnek.

Az épületben megtalálható vizesblokkok melyek szintenként vannak elhelyezve (lásd mellékelt alaprajzokat) a vendégek és betegek kiszolgálást biztosítják, jelen pillanatban a hatályos jogszabályoknak nem megfelelő, ezért annak átalakítása, felújítása szükséges, a vizesblokk átalakításával egyidejűleg, a padlóban található szennyvízelvezetőket is át kell alakítani, ki kell cserélni, mivel azok hibája már régóta ismert.

Kicserélésre kerül a vezetékekkel együtt minden WC és Piszóár, valamint a kézmosók. A WC fürkék részben K-fallal lesznek ellátva melyek jobb helykihasználást biztosítanak. A mellékhelyiségek fűtését is korszerűsíteni kell úgy, hogy a további rekonstrukció során ezek a helyiségek már ne essenek a felújítás alá, a csőcsatlakozások a helyiségeken kívül legyenek, a helyiségeken belüli strangokat teljes mértékben cserélni kell. Előírás szerint a helyiségek minden pipere tárggyal, köztük elektromos kézszáritóval lesznek felszerelve.

Ahol az átalakítások a szomszédos padlószerkezetekben sérülést okoznak azokat is helyre kell állítani.

Infó és telekommunikációs hálózatot a jelen projekt nem érinti csak a szükséges kábelcsatornák lesznek kiépítve.

Az érintett helyiségek és sérült falak vakolása, glettelése szükséges, de nem érinti a teljes épületet.”

A III. rész külön mellékletében a következő dokumentumokat tüntette fel:

a) „helyszínrajz rend.jpg” képfájl a kórház területén található épületek elhelyezkedésének vázlatos ábrázolásával méretek nélkül, piros keretézéssel valamint kék nyíllal és felirattal megjelölve rajta a Szakrendelő épülete.

b) „Gyula_Szakrendelő_11_Földszint.jpg” tervlap képfájlként. A tervlap fejlécének információi szerint a tervfajta: felmérési terv, a terv megnevezése: alaprajzok-földszinti alaprajz, a rajzszám szerint a tervkiadás dátuma 2011. június 17. napja. A tervlap fejléce fölött vastag betűtípussal a „FÖLDSZINT-1.EMELET” felirat látható. A terven szereplő alaprajzon a helyiségek alapterülete és funkciója található, a méretvonalak az épület szerkezeti rendszeréről tartalmazznak méreteket, az egyes helyiségek hosszmeretei nem olvashatók le. Az elektromos kapcsolóhelyiségben két kék téglalappal jelölve van a főkapcsolók helye (méretek nélkül). Az egyik vizesblokk piros téglalappal be van keretezve, a vizesblokkon belül egy kék korong látható, amelyhez egy „szinti elosztó” elnevezésű jelmagyarázat tartozik. A vizesblokkban a szaniterek (wc-k, kézmosók) ábrázolva vannak.

c) „Gyula_Szakrendelő_13_II emelet berajz” tervlap képfájlként. A tervlap fejlécének információi szerint a tervfajta: felmérési terv, a terv megnevezése: alaprajzok-II. emeleti alaprajz, a rajzszám szerint a tervkiadás dátuma 2011. június 17. napja. A tervlap fejléce fölött vastag betűtípussal a „2. EMELET” felirat látható. A terven szereplő alaprajzon a helyiségek alapterülete és funkciója található, méretvonalak a tervlapon egyáltalán nincsenek, az egyes helyiségek hosszmeretei nem olvashatók le. Két vizesblokk piros vonallal külön-külön be van keretezve, a vizesblokkon belül egy kék korong látható, amelyhez egy „szinti elosztó” elnevezésű jelmagyarázat tartozik. A vizesblokkban a szaniterek (wc-k, kézmosók, piszoárok) nincsenek ábrázolva.

d) „Gyula_Szakrendelő_13_III-IV emelet” tervlap képfájlként. A tervlap fejlécének információi szerint a tervfajta: felmérési terv, a terv megnevezése: alaprajzok-IV. emeleti alaprajz, a rajzszám szerint a tervkiadás dátuma 2011. június 17. napja. A tervlap fejléce fölött vastag betűtípussal a „3. EMELET-4. EMELET” felirat látható. A terven szereplő alaprajzon a helyiségek alapterülete és funkciója található, méretvonalak a tervlapon egyáltalán nincsenek, az egyes helyiségek hosszmeretei nem olvashatók le. Két vizesblokk piros vonallal

egyben be van keretezve, a vizesblokkon belül egy kék korong látható, amelyhez egy „szinti elosztó” elnevezésű jelmagyarázat tartozik. A vizesblokkban a szaniterek (wc-k, kézmosók, piszoárok) nincsenek ábrázolva.

e) „PKK Rendelőintézet felújítása - _Árazatlan.xls” árazatlan költségvetési kiírás.

- [8] A felperes a Felhívást két alkalommal módosította. Az első módosítás a közbeszerzési dokumentumok műszaki tartalmát és az ajánlattételi határidőt érintette. A második módosítással a Felhívás II.2.13) pontját akként változtatta meg, hogy a beruházás megvalósulásának helyén 2022. július 7-én – nem konzultációs jelleggel – helyszíni bejárást biztosít.
- [9] A felperes a közbeszerzési eljárás során összesen négy alkalommal adott kiegészítő tájékoztatást. A helyszíni bejáráson három érdeklődő gazdasági szereplő képviselői vettek részt. A helyszíni bejárást jegyzőkönyve szerint a helyszínen, szóban nem volt lehetőség kérdések megfogalmazására. A felperes iránymutatása szerint az ajánlattevőknek a fennmaradó kérdéseiket a helyszíni bejárást követő, újabb kiegészítő tájékoztatás kérésekben kellett benyújtaniuk a részére. A negyedik kiegészítő tájékoztatás 67., 68., 69., 70., 71., 73., 74., 75., 76., 77., 83., 85., 92., 93., 94. számú, hiányzó mennyiségi és minőségi adatokra vonatkozó kérdéseire azt a választ adta, hogy „A kivitelezés helyszínén megállapítottak szerint kell költségni”.
- [10] Az ajánlattételre nyitva állt 2022. július 13. 14 órakor lejáráó határidőig négy ajánlat lett benyújtva: a Kft. II.-é 99.450.598 forinttal, a Modinvest Kft.-é 193.471.998 forinttal, a DETA-ÉP Épületszervíz Kft. II.-é 165.470.840 forinttal, a TÖMB 2002 Kft.-é 186.974.673 forinttal. A bíráló bizottság a 2022. augusztus 16-án tartott ülésének jegyzőkönyve szerint a Modinvest Kft. ajánlatát érvénytelennek, a további ajánlattevők ajánlatát érvényesnek javasolta elfogadni. A eljárás nyerteseként a Kft. II.-öt javasolta kihirdetni. A felperes 2022. augusztus 26-án elkészített és megküldött eljárást lezáró összegezésében az eljárást eredményesnek nyilvánította, a nyertes ajánlattevő pedig a Kft. II. lett.
- [11] A felperes, mint megrendelő és a Kft. II., mint vállalkozó között a vállalkozási szerződés (a továbbiakban: Szerződés) 2022. szeptember 14-én jött létre. A Szerződés „VI.1. Vállalkozó kötelezettségei és jogai” pontja értelmében:
„VI.1.1. A Vállalkozó tevékenységét működő egészségügyi intézmény területen végzi.
[...]
Vállalkozónak törekednie kell a kórházi betegellátás zavartalanságának biztosítására.”
„VI.1.2. Vállalkozó köteles a tevékenységét a vonatkozó jogszabályok – különösen az építőipari kivitelezési tevékenységről szóló 191/2009. (IX. 15.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Rendelet I.) – rendelkezéseire figyelemmel ellátni.
Az építőipari kivitelezési folyamat résztvevői az előírt építési naplóvezetési, ellenőrzési és bejegyzési kötelezettségüket az építési beruházáshoz rendelt, internetes alapú elektronikus építési napló (a továbbiakban: építési napló) alkalmazás segítségével kötelesek teljesíteni.
[...]
Az építési naplóban az építéssel és szereléssel, az ellenőrzéssel és vizsgálatokkal, az átadás-átvétellel kapcsolatos körülményeket, az egyes munkák végrehajtásának kezdetét és befejezését, az ellenőrzések és vizsgálatok eredményeit, a méréseket, stb. is rögzíteni kell.”
„VI.1.3. [...] Az építési munkák megkezdésétől (a munkaterület átvételétől) a lezárásáig (ameddig a területen bármilyen munka folyik) az építési napló vezetési kötelezettség folyamatos.”

„VI.1.13. Felek az esetlegesen felmerülő pótmunka értékét az alábbi elvek mentén határozzák meg:

- a) Vállalkozó által a kiviteli tervek alapján készített, beárazott tételes költségvetés egységárai, amennyiben tartalmaz az elvégzendő munkának megfeleltethető tételt;
- c) egységárelemzés alapján (műszaki ellenőr és a Felek által elfogadott)
- d) vita esetén a 9/2006. (II. 27.) IM rendelet 11. számú melléklet 2. pontjában meghatározott építési beruházás szakterületen tevékenykedő igazságügyi szakértő.

A pótmunkák kezelésének tekintetében a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény, a Rendelet I. és az építési beruházások, valamint az építési beruházásokhoz kapcsolódó tervezői és mérnöki szolgáltatások közbeszerzésének részletes szabályairól szóló 322/2015. (X. 30.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Rendelet II.) előírásai irányadóak. Pótmunkát kizárólag Megrendelő rendelhet meg a Vállalkozótól a műszaki ellenőr előzetes írásos jóváhagyásával Vállalkozótól. A pótmunka csak az előzőek szerinti megrendelést követően végezhető el, kivéve, ha egészség-, vagy balesetvédelmi okok miatt válik szükségessé.”

„VI.1.22. Vállalkozó kötelessége Megrendelőt folyamatosan tájékoztatni az általa végzett munka előrehaladásáról, az adott időszakban történt és a tervezett egyeztetésekről, felmerült szakmai kérdésekről. A szerződő felek a kivitelezés folyamán végzett egyeztetések során az általuk lényegesnek tartott észrevételekről, kifogásokról, tájékoztatásokról írásbeli emlékeztetőt kötelesek felvenni, ezeket az építési E-Naplóban rögzíteni. Kizárólag ezen írásbeli emlékeztetőben, vagy írásban közölt kifogások, észrevételek, tájékoztatások vehetők figyelembe egy esetleges jogvita esetén.”

„VI.1.24. Vállalkozó köteles Megrendelőt minden olyan körülményről haladéktalanul értesíteni, amely a teljesítés eredményességét, vagy kellő időre való elvégzését veszélyezteti, vagy gátolja. [...]”

„VI.1.25. Felek időben tájékoztatják egymást nem csupán a jelen szerződésben foglaltak teljesítéséről, hanem minden olyan kérdésről (tény, adat, körülmény), amely a jelen szerződés teljesítésére kihatással lehet.”

[12] A munkaterület átadás-átvételére 2022. szeptember 27-én történt meg, a Kft. II. a munkálatokat 2022. október 17-én kezdte meg. A Kft. II. a kivitelezés folyamatát a 2022/503/34-1 számú E-főnaplóban és a hozzá tartozó alvállalkozói E-alnaplóknak – 2022/503/34-2, 2022/503/34-3, 2022/503/34-4, 2022/503/34-5, 2022/503/34-6, 2022/503/34-7 – rögzítette. A kivitelezésben résztvevők hat alkalommal – 2022. október 12., október 19., november 16., december 8., 2023. január 12. és január 26. – tartottak kooperációt, ahol a Kft. II. minden esetben a kivitelezés ütemterv szerinti haladásáról számolt be. Bármilyen akadályt, a műszaki tartalom változásának szükségességét nem jelentett be. A műszaki átadás-átvétel 2023. március 13-án valósult meg. Az erről készült jegyzőkönyv tanúsága szerint a Kft. II. akként nyilatkozott, hogy a kivitelezést a Szerződés és az árajánlatnak megfelelően készítette el. Paluska Zoltán műszaki ellenőr nyilatkozata szerint is a beruházás az árajánlatban és a Szerződésben meghatározott műszaki tartalommal valósult meg, így javasolta az eljárás lezárását. A felperes 2023. március 13-án kiállította a teljesítésigazolást a 100 %-os készültségről.

[13] Az EUTAF Európai Támogatásokat Auditáló Főigazgatóság (a továbbiakban: Kezdeményező) 2023. december 21-én hivatalból kezdeményezte (a továbbiakban: Kezdeményezés) az alperes eljárását. A Kezdeményezés első eleme szerint a felperes megsértette a Kbt. 28. § (1) bekezdését azzal, hogy a Felhívással közzétett Dokumentum nem volt alkalmas arra, hogy valamennyi érdeklődő gazdasági szereplő reális ajánlatot tudjon adni. A Kbt. 58. § (3) bekezdése sérült azzal, hogy a közzétett hiányos Dokumentum indokolatlanul akadályozta a megfelelő verseny kialakulását a közbeszerzési eljárás során. A Rendelet II. 16. § (2)

bekezdésének sérelme azért következett be, mert a felperes az eljárás megindításakor nem tette közzé valamennyi, felújítással érintett szint alaprajzát, illetve a közzétett alaprajzok egy része építészeti méretező vonalakat nem tartalmazott. A második elem alapján a felperes a Kbt. 56. § (5) bekezdésében foglalt kötelezettsége ellenére az eljárás folyamán beérkezett kiegészítő tájékoztatáskérésekben szereplő kérdésekre hiányos, illetve téves válaszokat adott. A harmadik elem szerint a felperes megsértette a Kbt. 72. § (1) bekezdését azzal, hogy nem kért aránytalanul alacsony árra vonatkozó indokolást a később nyertesként kihirdetett Kft. II.-től. A negyedik elemben foglaltaknak megfelelően a felperes nem tett eleget a Kbt. 25. §-a szerinti kötelezettségének, mivel elmulasztotta megtenni a szükséges intézkedéseket annak érdekében, hogy elkerülje az összeférhetlenséget és a verseny tisztaságának sérelmét eredményező helyzetek kialakulását. Az ötödik elem értelmében a Kbt. 142. § (1) bekezdése sérült azzal, hogy a Felhívásban közzétett tervektől, illetve a költségvetésben szereplő mennyiségektől lényegesnek minősülő kivitelezésbeli eltéréseket a műszaki átadás-átvétel során a jegyzőkönyvben nem rögzítették. A Kbt. 142. § (2) bekezdés b) pontjának sérelmét az eredményezte, hogy a kivitelező szerződésszegéséből eredően felmerülő igényeket nem érvényesítette a Szerződésben foglalt, hibás teljesítésre vonatkozó rendelkezésekre hivatkozva.

Az alperes határozata

- [14] Az alperes a D.181/26/2024. iktatószámú határozatával megállapította, hogy az első kezdeményezési elem körében a felperes megsértette a Kbt. 112. § (1) bekezdés b) pontjára tekintettel a Kbt. 28. § (1) bekezdését, a Kbt. 58. § (3) bekezdését és Rendelet II. 16. § (2) bekezdését. A második kezdeményezési elem tekintetében a felperes megsértette a Kbt. 56. § (5) bekezdését, a negyedik kezdeményezési elemnél a Kbt. 25. § (1) bekezdését, az ötödik kezdeményezési elem vonatkozásában a Kbt. 142. § (1) bekezdését és a (2) bekezdés b) pontját. A harmadik kezdeményezési elemnél – az árindokolás-kérés kötelezettségének elmulasztásánál – a jogsértés hiányát állapította meg. A felperessel szemben 2.000.000 forint bírságot is kiszabott.
- [15] Mindenekelőtt megállapította, hogy a Kezdeményezés a Kbt. 152. § (2) bekezdése alapján nem késett el, a Kezdeményező a jogorvoslati határidőt megtartotta.
- [16] A Kezdeményezés első eleme kapcsán rámutatott arra, hogy a közbeszerzési eljárás alapos előkészítése – figyelemmel a közbeszerzés tárgyára, a megvalósítandó építési beruházás jellegére – elmaradt, a felperes által rendelkezésre bocsátott közbeszerzési dokumentumok nem biztosították, hogy az ajánlattevők képesek legyenek műszakilag megfelelő, fizikailag megvalósítható, és gazdasági szempontból reális ajánlatot adni, a valóságos verseny lehetősége nem volt biztosított. A felperes a kivitelezési munkákról mindössze egy négy oldalas műszaki leírást és egy tételes költségvetést bocsátott az érdeklődő gazdasági szereplők rendelkezésére. A műszaki tervek teljes egészében hiányoztak a Dokumentumból is. A kiadott három darab alaprajz csupán tájékoztató jellegű volt, egy 13 évvel korábban készült terven keretkezéssel jelölték a munkavégzés egy részének helyzetét. Azonban e tervek egyrészt nem teljesskörűen fedték le a felújítandó épület szintjeit, másrészt hiányos tartalmuk miatt nem voltak alkalmasak arra, hogy azokról bármilyen műszaki információ megszerzhető legyen. A tetőszigetelés munkanemről, illetve az épületgépészeti és elektromos munkálatokról sem volt semmilyen terv elérhető, a költségvetési kiírásban szereplő tételek és mennyiségek helyességének ellenőrzése nem volt lehetséges. A Rendelet II. 16. § (2) bekezdésében foglaltak ellenére nem készültek az építmény jellegének megfelelő szakterületi sajátosságoknak és tartalmi követelményeknek megfelelő részletezettségű közbeszerzési

dokumentumok, az ajánlattevők hiányos alaprajzokat, műszaki információkat kaptak, műszaki tervek gyakorlatilag nem voltak.

- [17] A második elemnél kiemelte, hogy a kiegészítő tájékoztatáskérésekre való válaszadás nem volt függetleníthető a műszaki tervek rendkívül hiányos voltától. A kiegészítő tájékoztatás nem pótolhatta a nem megfelelően előkészített közbeszerzési eljárást, a kiadott hiányos vagy pontatlan közbeszerzési feltételeket, a felperes beszerzési igényének megvalósítását szolgáló egyértelmű szempontokat. Ebből következően nem utasíthatta volna vissza a kiegészítő tájékoztatáskéréseket arra való hivatkozással, hogy nem volt szükséges a megfelelő ajánlattételhez, mert a megfelelő tervek hiányában megfelelő ajánlattételre nem volt lehetőség. A felperes a negyedik kiegészítő tájékoztatás nyújtása során, a helyszíni szemlét követően tizenöt hiányzó vagy ellentmondó mennyiségi és minőségi adatot érintő kérdésre – 67., 68., 69., 70., 71., 73., 74., 75., 76., 77., 83., 85., 92., 93., 94. számú kérdések – adott válaszával – „a kivitelezés helyszínén megállapítottak szerint kell költséggelni” – elzárta a megfelelő ajánlat tételének lehetőségétől azt a három érdeklődő gazdasági szereplőt, akik nem vettek részt a helyszíni bejárásán. Ezzel pedig nem biztosított egyenlő esélyeket az érdeklődőknek az ajánlattételre.
- [18] A negyedik elemet érintően hangsúlyozta, hogy a felperes nem tett meg minden szükséges intézkedést annak érdekében, hogy elkerülje az összeférhetlenséget és a verseny tisztaságának sérelmét eredményező helyzetek kialakulását. A közbeszerzési eljárás becsült értéke a Kbt. 28. § (2) bekezdés a) pontja szerint indikatív ajánlatkéréssel lett meghatározva. Indikatív ajánlatot kizárólag a Kft. II. nyújtott be. Ennek összege pedig pontosan megegyezett az öt évvel korábbi tervezői költségbecslésben rögzített ellenértékkel, annak ellenére, hogy a műszaki tartalom jelentős mértékben eltért a korábitól. Annak az elméleti valószínűsége, hogy a Kft. II. 2022-ben egy eltérő műszaki tartalmú költségvetési kiírásra pontosan ugyanazt a 99.453.832 forint indikatív árat adja meg, mint a tőle független Kft. I. öt évvel korábban, elenyésző. Ez az egybeesés úgy következhetett be, hogy a Kft. II. ismerte a felperes rendelkezésére álló pályázati fedezetet és ennek megfelelően alakította indikatív ajánlatát a becsült értékhez. Erre tekintettel a Kbt. 25. § (7) bekezdés a) pontja szerinti összeférhetlenség alól mentesítő rendelkezés nem volt alkalmazható, azaz a felperesnek mindenképpen intézkedést kellett volna tennie a felmerült, összeférhetlenségre utaló helyzet rendezésére.
- [19] Az ötödik elem tekintetében – amelyet a felperes és a Kft. II. sem vitatott – megállapítható volt, hogy az építési munkálatok a Szerződés tartalmától eltérő teljesítéssel valósultak meg. Azonban ezek a rendelkezésre bocsátott iratok és lefolytatott bizonyítási eljárás eredménye alapján sem az építési naplókban, sem a kooperációs jegyzőkönyvekben, sem a műszaki átadás-átvételi jegyzőkönyvben, sem más hiteles dokumentumban nem jelentek meg. Ez viszont ellentétesnek minősült a Rendelet I. 24. § (2) bekezdésével és a Kbt. 142. § (1) bekezdésében nevesített, a felperest terhelő dokumentálási kötelezettséggel. E kötelezettség szükségességét ráadásul a szerződő felek a Szerződésben is több helyen kikötötték. A felperes első alkalommal a jogorvoslati eljárás folyamán mutatott be dokumentumot az elmaradó és a pótmunkák kimutatásáról. Ez azonban nem volt hitelesnek tekinthető, mert annak tartalma ellentmondott valamennyi rendelkezésre álló bizonyítéknak. A Kbt. 142. § (2) bekezdés b) pontja szerinti szerződésmódosítási kötelezettség sérelmét az eredményezte, hogy az összes elmaradt teljesítés értéke 6.105.196 forint volt, amely a 99.450.598 forint összegű ajánlati ár 6.14 %-át képezte.

A keresetlevél és a védirat

- [20] A felperes keresetet terjesztett elő az alperes döntésével szemben, amelyben kérte annak megsemmisítését. Az alperes döntését a Kbt. 28. § (1) bekezdésére, az 58. § (3) bekezdésére, 56. § (5) bekezdésére, 26. § (1) bekezdésére, 142. § (1) bekezdésére és 142. § (2) bekezdés b) pontjára, valamint a rendelet 16. § (2) bekezdésére alapítottnak találta jogsértőnek.
- [21] Vitatta, hogy részéről a közbeszerzési eljárás alapos előkészítése elmaradt volna, a valóságos verseny lehetőségét ne biztosította volna. A Felhívás és a Dokumentum teljeskörűen és minden részletre kiterjedően tartalmazta a Kbt. és a Rendelet II. rendelkezéseinek megfelelő elégséges és fontos információkat ahhoz, hogy az érdeklődő gazdasági szereplők kellő pontossággal ajánlatot tehessenek. Valamennyi releváns dokumentumhoz egyenlő eséllyel, korlátlanul és ingyenesen hozzáférhettek. Kiemelte, hogy a Dokumentum többek között tartalmazta a közbeszerzés műszaki leírását, a Szerződés tervezetét, a teljesítés feltételeit, előírásait. A Dokumentum mellékleteként a tervrajzokat a szükséges körben rendelkezésre bocsátotta. Ezek alapján biztosított volt, hogy az eljárásban az ajánlattevők képesek legyenek műszakilag megfelelő, fizikailag megvalósítható és a gazdasági szempontból reális ajánlatot adni.
- [22] A rendelkezésre bocsátott szintraajzokon szerepeltek méretezések, amelyek alapján azok ellenőrzése biztosított volt. A szintraajzok megfelelő körben kerültek biztosításra az épületszinti elrendezések bemutatására, így a részletes árazatlan költségvetések összevethetők voltak. Ráadásul a megfelelő ajánlat biztosítása érdekében helyszíni bejárást is biztosított. Ennek megfelelően az építéssel érintett helyszín a tervdokumentációval összevethető volt és az érdeklődők a kivitelezés helyszínét megismerhették. Álláspontja szerint az alperes a megvalósulási tervdokumentációt keveri a közbeszerzési műszaki leírással. Azok egymástól különböztek és más jellegűek. Az épület egységes tervezésű, minden szinten alapvetően egyforma elhelyezésű helyiségekkel rendelkező építmény, amelyek a felújításban is érintettek voltak. Nem egy átfogó felújításról volt szó, hanem bizonyos épületrészeket, kisebb vagy nagyobb mértékben érintették a munkálatok. Így lettek kézzel és pirossal jelölve az alaprajzokon a vizes blokkokat érintő területek. Ezek viszont minden szinten azonosak voltak. A műszaki leírás és az árazatlan költségvetés tartalmazott épületvillamossági és gépészeti tervfejezeteket is, munkanemek és mennyiségek felsorolásával. E mellett a villamos fejezetben világítási rekonstrukcióra, gerincnyomvonalakra és elosztóberendezésekre vonatkozóan is tartalmazott a nyertes ajánlattevő által elvégzendő tervezési feladatot. A Rendelet II. 16. § (2) bekezdésével összhangban állónak minősültek a Dokumentumban rendelkezésre bocsátott tervrajzok, a szükséges információkat a műszaki leírás és az árazatlan költségvetés értelmezéséhez és a megfelelő ajánlattételhez ez biztosította. Lényeges átalakítás nem történt a helyiségek funkcióját illetően, ezért nem bírt relevanciával, hogy az alaprajzok az eljárás megindítása előtt tizenegy évvel készültek.
- [23] A második kezdeményezési elemet illetően hangsúlyozta, hogy a beérkezett kiegészítő tájékoztatókérésekkel érdemben foglalkozott, valamennyi kérdésre megfelelő időben választ küldött, a teljes tartalmat hozzáférhetővé tette valamennyi érdeklődő számára. Hangsúlyozta, hogy a Kbt. rendelkezése szerint a közbeszerzési dokumentumokban foglaltakkal kapcsolatban lehet kiegészítő tájékoztatót kérni és ez nem irányulhat arra, hogy az érdeklődő olyan indokolatlan tervkiegészítéseket kérjen, amely nem szükséges az ajánlattételhez. A kiegészítő tájékoztatókérések benyújtása sok esetben a rendelkezésre bocsátott dokumentumok nem kellő figyelemmel történő tanulmányozásából fakadt. Nagyrészen szakmailag indokolatlan, az ajánlattételhez nem feltétlen szükséges információ kérésére irányult.

- [24] A negyedik kezdeményezési elem vonatkozásában kifejtette, hogy a Kbt. 26. § (5) bekezdése szerinti összeférhetlenségi szabályokat nem sértette meg. A Kft. II. megfelelő árajánlatot tett, így vele szemben az összeférhetlenség kérdése nem merült fel. A Kft. I. öt évvel korábbi ajánlata és a Kft. II. indikatív ajánlata között az azonosság abból eredhetett, hogy az építőiparban ugyan valóban áremelkedés történt, viszont csökkentett műszaki tartalomra kellett ajánlatot tenni. A Kft. II. indikatív ajánlatának és a közbeszerzési eljárásban tett árajánlatának hasonlósága abból eredt, hogy a közbeszerzési eljárásban ugyanarra a műszaki tartalomra kellett ajánlatot tennie, mint a megelőző indikatív ajánlatkérés során. A Kft. II. korábban végzett kivételezései nem lehettek önmagukban az összeférhetlenséget megalapozó tényezők.
- [25] Az ötödik kezdeményezési elem kapcsán hangsúlyozta, hogy valóban voltak változások a Szerződésben foglaltakhoz képest a munkálatoknál, elismerte, hogy az elmaradó és a többletmunkák változásbejelentés útján kétségtelenül nem lettek benyújtva az irányító hatósághoz, azonban ezek indokolt munkálatok voltak. A Kft. II. és annak műszaki vezetője jelezte, hogy az épület válaszfalai nem terhelhetők és részben bontásra kerülnek, új gipszkarton válaszfalak kiépülésével pótolva ezeket, valamint az elavult gépészeti standok sem teszik lehetővé a kiírás szerinti szinterek beépítését. Ezt meghaladóan az évek óta elmaradó festési munkálatokat is el kellett készíteni. A Szerződés tartamától olyan mértékben sem tért el, amely a szerződés módosításként lényeges módosításnak minősült volna.
- [26] Az alperes a védiratában a felperes keresetének elutasítását kérte. Hangsúlyozta, hogy a műszaki tervek teljes egészében hiányoztak a Dokumentumból, ennek pótlására a négyoldalas műszaki leírás és költségvetés nem lehetett elegendő. A kiadott három darab alaprajz csupán tájékoztató jellegű volt, nem volt alkalmas arra, hogy azokból bármilyen műszaki információ megszerezhető legyen. A kiegészítő tájékoztatáskérések nem lehettek volna elutasító tartalmúak, mert a műszaki tervek olyan mértékben voltak hiányosak, hogy azok hiányában megfelelő ajánlatot tenni nem lehetett. A negyedik kiegészítő tájékoztatáskérés során hozott elutasító válaszok sem lettek volna lehetségesek, mert a három érdeklődő gazdasági szereplő, - amelyek nem vettek részt a helyszíni bejáráson -, számára ezzel nem volt biztosított az egyenlő esély az ajánlattételre. A Kft. II.-nél a Kbt. szerinti összeférhetlenségi ok is fennállt, mert a 2022-ben megtett indikatív ajánlata úgy egyezett meg a tőle független Kft. I. öt évvel korábban megtett indikatív ajánlatától, hogy azóta számos változás állt be az építőiparban és elméletileg egymástól független gazdasági szervnek minősültek. Hangsúlyozta, hogy az a felperes által sem volt vitatott, hogy a Szerződéstől eltérő tartalommal teljesített részére a Kft., melyet az építési naplókban dokumentálni kellett volna, amely elmaradt.

A bíróság ítélete és annak indokai

- [27] A kereset – az alábbiak szerint – alaptalan.
- [28] A bíróság a Kbt. 170. § (1) bekezdése alapján indított közigazgatási perben a közigazgatási jogvitát, az alperesi határozat, mint közigazgatási cselekmény jogszerűségét a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 2. § (4) bekezdésére figyelemmel, a Kp. 85. § (1)-(2) bekezdése értelmében a meghozatalának időpontjában fennálló tények alapján, a kereseti kérelem korlátai között vizsgálta. A bíróság az ügyet a Kp. 77. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson bírálta el. Az ítéleti tényállást a perbeli nyilatkozatok, a csatolt iratok és a közigazgatási eljárás iratanyaga alapján állapította meg. A felperes a

harmadik kezdeményezési elemnél tett alperesi megállapításokat és a kiszabott bírság összegét nem vitatta. Ennek megfelelően azok jogszerűségéről nem kellett döntenie.

- [29] Mindenekelőtt rögzítendő, hogy a Kp. 3. § (3) bekezdése, valamint a Kp. 78. § (4) bekezdés folytán alkalmazandó Pp. 265. § (1) bekezdése értelmében a bizonyítási kötelezettség, a szükséges tények feltárása és előadása azt a felet terheli, akinek érdekében áll, hogy azokat a bíróság valósan fogadja el. Ennek hiányában a bizonyítás elmaradásának és sikertelenségének következményeit neki kell viselnie. E koordináta rendszerben értelmezendő azon eset is, amikor a felperes a keresetében az érvelését, az általa bemutatott tényeket és körülményeket a megtámadott és jogsértőnek vélt döntési rendelkezésekkel szemben mindössze általánosan fogalmazza meg. Így a döntés konkrét egyediesített rendelkezéseire nem ad elő konkrét cáfolatot, hanem mindössze generális támadási irányokat határoz meg. Ezen érvelés nem felel meg a hivatkozott Kp. és Pp. rendelkezésekben előírt bizonyítási követelményeknek.
- [30] A felperes a keresetlevelében rögzítettekkel viszont éppen ezt a helytelen érvelést valósította meg. Abban ugyanis a támadott négy kezdeményezési elemnél előadott alperesi érvelésnél mindössze általánosságban, sommásan fogalmazta meg, hogy a Felhívás és a Dokumentum tartalma megfelelő volt, az alperes érvelése tévesnek számított, azonban egyediesített cáfolatot az egyes kezdeményezési elemeknél konkretizálva nem fogalmazott meg. Ezt a kereseti érvelést a felperes a tárgyaláson saját maga is felhívás ellenében megerősítette további, egyediesített érvelést azokhoz nem kívánt és nem tudott kapcsolni. A tagadás kifejezése viszont önmagában egy keresetnél nem vezethet eredményre. A bíróság a generális vitatás következményeit valamennyi kezdeményezési elem megtámadásánál figyelembe vette.
- [31] A Kbt. 28. § (1) bekezdése értelmében az ajánlatkérő köteles a közbeszerzési eljárást – a beszerzés tárgyára és becsült értékére tekintettel – megfelelő alapossággal előkészíteni. Az ajánlatkérő által rendelkezésre bocsátott közbeszerzési dokumentumoknak biztosítaniuk kell, hogy az eljárásban a gazdasági szereplők képesek legyenek műszakilag megfelelő, fizikailag megvalósítható és gazdasági szempontból reális ajánlatot adni. Az ajánlatkérőnek már a közbeszerzési eljárás előkészítése során törekednie kell a magas minőségű teljesítés feltételeinek biztosítására, a környezet – beszerzés tárgyára tekintettel biztosítható – védelmére és a fenntarthatósági szempontok figyelembevételére, valamint a beszerzés tárgyát érintő szerződésmódosítások megelőzésére. Az ajánlatkérő alkalmazhatja az értékelemzés módszerét is.
- [32] A Kbt. 58. § (3) bekezdése alapján a műszaki leírásnak valamennyi gazdasági szereplő számára egyenlő hozzáférést kell lehetővé tennie, és nem lehet olyan hatása, amely indokolatlanul akadályozná a verseny biztosítását a közbeszerzés során.
- [33] A Rendelet II. 16. § (2) bekezdése szerint, ha a kivitelezésre irányuló építési beruházás az építésügyi jogszabályok szerint engedély nélkül végezhető építési tevékenységnek minősül, a közbeszerzési dokumentumokat az 1. melléklet – műemlékkel kapcsolatos építési beruházás esetében az 1. és a 2. melléklet – szerinti tartalommal kell elkészíteni, amennyiben az adott építési beruházásra a mellékletekben foglalt követelmények értelmezhetők. A Rendelet II. 1. mellékletében foglaltaknak megfelelően az építési beruházás közbeszerzési dokumentumainak tartalma az Általános követelmények 1. és 2. pontja alatt részletes felsorolást tartalmaz, melyet az alperes határozatában a beszerzés tárgyához igazodva felsorolt és figyelembe vett.

- [34] Ehhez képest a kezdeményezés első eleménél a felperes mindössze arra hivatkozott, hogy nem elfogadhatók számára az alperesi döntésben leírtak. Ez azonban a [29] – [30] bekezdésekben már ismertettek szerint nem lehetett elegendő a megállapítások jogszerűségnek megdöntésére. Ugyan azt hangsúlyozta, hogy az általa benyújtott alaprajzok, tervrajzok elegendők és megfelelőek voltak a közbeszerzési eljárásban az ajánlat benyújtására, azonban a döntésben megfogalmazottak cáfolatára ennek a Rendelet II. 16. § (2) bekezdésével való szintézisét már nem tártá fel. Az ugyanis önmagában nem lehet elegendő hivatkozás az említett jogszabályi rendelkezéssel szemben, hogy álláspontja szerint valamennyi szint azonosan nézett ki a szakrendelőben ezért a különböző tervrajzok, alaprajzok összevetéséből kiolvasható a munkálatok helyszínek megfelelő ismerete. A Rendelet II. 1. melléklet 2.3. pontja tételesen és kifejezetten rögzíti, hogy az egyes terveknek és alaprajzoknak a helyiségeknél megfelelő méretezéssel, egyedi beazonosíthatósággal kell rendelkeznie, illetve ezeknek aktuálisnak is kell lennie. Az alperes helytállóan mutatott rá, hogy a Dokumentumhoz tartozó helyszínrajzok, alaprajzok viszont hiányosak voltak, mert azokon a szükséges adatok nem teljesszűre szerepeltek. Ezeket a felperes sem tudta egyediesített érveléssel megcáfolni. Mindössze azt hangsúlyozta, hogy álláspontja szerint azokon megfelelő számok és vonalak szerepelnek. Ez viszont nem lehetett alkalmas e körben az alperesi határozatban leírtak eredményes vitatására. Ebből következően a műszaki leírás a Kbt. 28. § (1) bekezdésével és 58. § (3) bekezdésével, valamint a Rendelet II. 16. § (2) bekezdésével való ellentétessége okán hiányosnak minősült. A felperes az előkészítési kötelezettségének akkor tett volna eleget, amennyiben a beszerzési igényéhez kapcsolódó, valamennyi megfelelő dokumentumot a Rendelet II. kógens rendelkezéseivel összhangban rendelkezésre bocsátott volna, melyek az ajánlattételhez szükséges műszaki tartalmat minden érdeklődő számára azonos módon meghatározhatóvá teszik. Ez azonban részéről nem történt meg.
- [35] Az alperes által is idézett Kbt. 56. § (5) bekezdése értelmében a kiegészítő tájékoztatást úgy kell megadni, hogy az ne sértse a gazdasági szereplők esélyegyenlőségét. A tájékoztatás teljes tartalmát hozzáférhetővé kell tenni vagy meg kell küldeni valamennyi gazdasági szereplő részére, amely érdeklődését az eljárás iránt az ajánlatkérőnél jelezte, a több szakaszból álló eljárások ajánlattételi szakaszában és a nem hirdetménnyel induló közbeszerzési eljárás esetében pedig valamennyi ajánlattételre vagy részvételre közvetlenül felhívott gazdasági szereplő részére. A kiegészítő tájékoztatás megadása során az ajánlatkérő nem jelöli meg, hogy a kérdést melyik gazdasági szereplő tette fel, valamint hogy válaszát az ajánlatkérő mely gazdasági szereplőknek küldte még meg. A kezdeményezés második eleménél az alperes e jogszabály alapján helyesen emelte ki és hangsúlyozta, hogy a kiegészítő tájékoztatáskérés és az arra való válaszadás szoros kapcsolatban áll az ajánlati felhívás és a dokumentáció tartalmával és a közbeszerzési eljárás megfelelő előkészítésével. Ezek elégtelen volta, hiánya ugyanis már önmagában kizárja annak teljesíthetőségét. A hiánytalan közbeszerzési eljárás előkészítés nélkül tehát nem lehetséges az ajánlatkérő részéről a megfelelő kiegészítő tájékoztatás kérésre válaszadás sem. Amennyiben figyelembe lehetett volna venni a felperesnek a kiegészítő tájékoztatáskérés megtagadásánál adott érvelését, akkor a helyszíni ellenőrzésre történő utalása nem lett volna megfelelő, azon ugyanis az alperes által helyesen hivatkozottak szerint nem minden érdeklődő vett részt, ezért azok értelemszerűen nem tudtak megfelelően tájékozódni annak hiányában az általuk feltett kérdésekről.
- [36] A Kbt. 25. § (1) bekezdése alapján az ajánlatkérő köteles minden szükséges intézkedést megtenni annak érdekében, hogy elkerülje az összeférhetlenséget és a verseny tisztaságának sérelmét eredményező helyzetek kialakulását. A (2) bekezdés szerint összeférhetetlen és nem vehet részt az eljárás előkészítésében és lefolytatásában az ajánlatkérő nevében olyan személy

vagy szervezet – ide értve a közbeszerzési szolgáltatót, valamint az általa foglalkoztatottakat is –, amely funkcióinak pártatlan és tárgyilagos gyakorlására bármely okból, így különösen gazdasági vagy más érdek vagy az eljárásban részt vevő gazdasági szereplővel fennálló más közös érdek miatt nem képes. A (3) bekezdésben foglaltaknak megfelelően összeférhetetlen és nem vehet részt az eljárásban ajánlattevőként, részvételre jelentkezőként, alvállalkozóként vagy az alkalmasság igazolásában részt vevő szervezetként

a) az ajánlatkérő által az eljárással vagy annak előkészítésével kapcsolatos tevékenységbe bevont személy vagy szervezet,

b) az a szervezet, amelynek

ba) vezető tisztségviselőjét vagy felügyelőbizottságának tagját,

bb) tulajdonosát,

bc) a ba)-bb) pont szerinti személy közös háztartásban élő hozzátartozóját az ajánlatkérő az eljárással vagy annak előkészítésével kapcsolatos tevékenységbe bevonta, ha közreműködése az eljárásban a verseny tisztaságának sérelmét eredményezheti. A (7) bekezdés értelmében a (3) bekezdés alkalmazásában nem eredményezi a verseny tisztaságának sérelmét és nem összeférhetetlen az olyan személy (szervezet) részvétele az eljárásban,

a) akitől, illetve amelytől az ajánlatkérő az adott közbeszerzéssel kapcsolatos helyzet-, piacfelmérés, illetve a közbeszerzés becsült értékének felmérése érdekében a közbeszerzés megkezdése időpontjának megjelölése nélkül, kizárólag a felmérés érdekében szükséges adatokat közölve kért tájékoztatást,

b) aki, illetve amely az ajánlatkérő által folytatott előzetes piaci konzultációban [28. § (4) bekezdés] vett részt,

c) akitől, illetve amelytől az ajánlatkérő a támogatásra irányuló igény (pályázat) benyújtásához szükséges árajánlatot kapott,

feltéve, hogy az a), b) vagy a c) pont alkalmazása kapcsán az ajánlatkérő nem közölt vele a közbeszerzési eljárás során az összes ajánlattevő vagy részvételre jelentkező részére rendelkezésre bocsátott adatok körét meghaladó információt.

[37] A közbeszerzési eljárásokban a Kbt. 2. §-ában definiáltak alapján érvényesülő versenytisztaság és az esélyegyenlőség követelményének alapelvei egyik szakjogi kifejeződését a Kbt. 25. §-ában foglalt összeférhetlenségi szabályok jelentik. A 25. § (1) bekezdése szerinti összeférhetlenségi szabályokkal összefüggő ajánlatkérői kötelezettségek teljesítése garantálja a verseny tisztaságát. Az (1) bekezdés tehát szükségszerűen azzal a következménnyel jár, hogy az ajánlatkérő minden esetben köteles ellenőrizni az esetleges összeférhetlenségi esetek fennállását és meghozni a megfelelő intézkedéseket annak érdekében, hogy meglehessen előzni és fellehessen tárnai az összeférhetlenségeket, valamint, hogy orvosolni lehessen azokat. (C-538/13. számú eVigilo ügy 47. pontja)

[38] A jogintézmény alkalmazásánál a bizonyítási teher elsődlegesen a hatóságot terheli. Azt kell mindenekelőtt alátámasztania, hogy a közbeszerzési eljárásban olyan ajánlattevő jelent meg, aki az ajánlatkérővel közvetve vagy közvetlenül részt vett a közbeszerzési eljárás előkészítésében és ez – a releváns körülmények bemutatásával – alkalmas lehetett a verseny torzítására.

[39] A negyedik kezdeményezési elemet illetően az alperes pontosan megjelölte, hogy számára aggályos körülményt az jelentett, hogy a Kft. II. indikatív ajánlatában a tőle függetlennek minősülő Kft. I. öt évvel korábbi árazott költségvetésével forintra azonos ajánlatot tett. A felperes egyediesített indokolással nem tudta cáfolni, hogy vonatkozásában a közbeszerzési eljárás előkészítésében való részvételétől függetlenül olyan mentesítő ok állt volna fenn, amelyek a Kft. II. indikatív ajánlatából fakadó összeférhetlensége vizsgálatának mellőzését

tették volna lehetővé. Az nem lehetett alkalmas az indokolt alperesi kétségek és gyanú elosztatására, hogy önmagában az időmúlásra és a közbeszerzési eljárás tárgya műszaki tartalmának csökkenésére hivatkozott. Az összegek azonossága okán a felperesben, mint ajánlatkérőben megalapozottan kellett volna kétségnek ébrednie arról, hogy a Kft. II.-nek tudomása lehetett a közbeszerzési eljárásban rendelkezésre álló összegkeretről. Ezt a verseny tisztaságának szavatolása érdekében szükségszerűen el kellett volna oszlatnia. Így konkrét információkat kellett volna arról szolgáltatnia, hogy a Kft. I. által megtett árazott költségvetés összegével az pontosan milyen észszerű okból minősült azonosnak. Ezt általános hivatkozással és életszerűtlen utalásokkal nem lehetett képes cáfolni. A bíróság utal arra, hogy a felperes állításával szemben az alperes nem hivatkozott az összeférhetlenségnél olyan körülményre, hogy a Kft. II. kivitelezései eredményeztek volna önmagukban összeférhetlenséget.

- [40] A Kbt. 142. § (1) bekezdése értelmében az ajánlatkérő köteles dokumentálni a szerződés teljesítésére vonatkozó adatokat, ennek keretében köteles ellenőrizni és dokumentálni azon szerződéses kötelezettségek teljesítését, amelyeket a közbeszerzési eljárásban az értékelés során figyelembe vett, valamint minden, a szerződésben foglaltaktól eltérő teljesítést, annak okait és – adott esetben – a szerződésszegéssel kapcsolatos igények érvényesítését.
- [41] A Kbt. 142. § (2) bekezdése alapján a 2. § (1)-(4) bekezdésében foglalt alapelvek megsértését valósítja meg az ajánlatkérőként szerződő fél részéről a szerződésszegésből eredő igények érvényesítésének elmaradása (ide nem értve a felmondás vagy elállás jogának gyakorlását), ha a) a szerződésszegés olyan kötelezettség szerződészerű teljesítésének elmaradásával valósul meg, amelyet az ajánlatkérő a közbeszerzési eljárásban az ajánlatok értékelése során figyelembe vett; vagy b) a szerződésszegés eredményeként a teljesítés a szerződés tartalmától olyan mértékben tér el, amely – ha a felek szerződésüket így módosították volna – szerződésmódosításként a 141. § (6) bekezdése szerint lényeges módosításnak minősülne.
- [42] A Rendelet I. 24. § (2) bekezdése szerint az építési napló az építőipari kivitelezési tevékenység megkezdésétől annak befejezéséig vezetett, hatósági és bírósági eljárásban felhasználható dokumentáció, amely időrendben tartalmazza a szerződés tárgya szerinti építőipari kivitelezési tevékenység, illetve az építési-szerelési munkák adatait, továbbá a munka menetére, megfelelőségére és dokumentumaira (pl. tervrajzi kiegészítések) vonatkozó vagy az elszámoláshoz szükséges jelentős tényeket.
- [43] A kezdeményezés ötödik eleménél az alperes jogszerűen állapította meg a Kbt. 142. §-a érintett rendelkezéseinek sérelmét. A felperes ugyanis saját maga ismerte el, hogy a Szerződésben foglaltakhoz képest olyan munkálatok valósultak meg, amelyeket az nem tartalmazott. Az ilyen eltérő munkálatokról viszont a Kbt. 142. § (1) bekezdése értelmében dokumentálási kötelezettség terhelte a Rendelet I. 24. § (2) bekezdése és a Szerződés VI.1.2. pontban előírtak szerint, az építési naplóban megjelenített módon. A felperes ennek elmaradását szintén nem vitatta, hanem éppen elismerte. E kötelező jogszabályi rendelkezésekkel szemben azon szubjektív hivatkozás, hogy a munkálatok szükségszerűek és indokoltak voltak, nem lehettek alkalmasak az objektív dokumentálási kötelezettség megdöntésére.
- [44] Ráadásul e körülmények nem is álltak egymással ellentétben. Az alperes nem a többletmunkálatok elvégzését találta jogszabálysértőnek, hanem éppen azok dokumentálásának elmaradását. Az pedig, hogy a felperes a Szerződés módosításának

szükségességével nem értett egyet, önmagában nem tehetett ezen alperesi megállapítás jogszerűségét kétségessé. A [29] – [30] bekezdésekben már kifejtettek szerint ennek megdöntésére részéről tételes cáfolat lett volna szükséges, azonban ez elmaradt.

- [45] Mindezek alapján az alperes helytállóan jutott arra a következtetésre, hogy a felperes a Kbt. 28. § (1) bekezdésével, a Kbt. 58. § (3) bekezdésével, valamint a Rendelet II. 16. § (2) bekezdésével ellentétesen, nem megfelelően készítette elő a közbeszerzési eljárást. Ebből fakadóan a Kbt. 56. § (5) bekezdésében meghatározott kiegészítő tájékoztatókérési kötelezettségének sem tudott eleget tenni. A Kft. II.-nél az indikatív ajánlata megtétele okán összeférhetlenségi okok merültek fel, amelynél így a felperesnek tisztázási kötelezettsége állt volna fent, de ennek a Kbt. 25. §-ában rögzítettek ellenére nem tett eleget. Végül a Kbt. 142. §-ban definiált dokumentálási és szerződésmódosítási kötelezettségének sem tett eleget annak ellenére, hogy általa is elismerten Szerződést meghaladó munkálatokat végzett el. Mindezekre figyelemmel a bíróság a keresetet a Kp. 88. § (1) bekezdés a) pontja alapján elutasította.
- [46] A bíróság a Kp. 35. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó, a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 82. §-a és 83. § (1) bekezdése alapján kötelezte a pereszes felperest a kamarai jogtanácsos által képviselt alperes perköltségének megfizetésére. A perköltség összegét a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (3) bekezdése, valamint 4.§ (1) bekezdés a) pontja és bekezdése alapján az alperes által előterjesztett költségjegyzéken felszámítottakkal egyezően állapította meg, mert a felszámított költségigény a védírat tartalmára és a tárgyaláson előadott érvelésére tekintettel megalapozott volt, összhangban állt a megjelölt munkaóra nagyságával.
- [47] Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 62. § (1) bekezdés h) pontjában biztosított tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt, az Itv. 45/A. § (1) bekezdése szerint meghatározott összegű kereseti illeték a felperes Itv. 5. § (1) bekezdés c) pontjában foglalt személyes illetékmentességére figyelemmel a Pp. 102. § (1) és (6) bekezdései alapján az állam terhén marad.
- [48] Az ítélet elleni fellebbezés lehetőségét a Kbt. 172. § (6) bekezdése zárja ki.

Záró rész

Budapest, 2025. szeptember 17.

dr. Sára Katalin s.k.
a tanács elnöke

dr. Tombor Csaba s.k.
előadó bíró

dr. Pártay-Czap Sarolta s.k.
bíró